

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՀՍԿԻԶ ՊԱԼԱՏ**

**“ՀՀ առողջապահության նախարարությունում և “Առողջապահական ծրագրերի
իրականացման գրասենյակ” պետական հիմնարկում օտարերկրյա պետությունների
և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը
տրամադրված վարկային, դրամաշնորհային միջոցների և դրանց շրջանակներում
ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների օգտագործման նկատմամբ իրականացված
վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ**

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2015 թվականի մարտի 20-ի թիվ 7/8 որոշում:

Վերահսկողության նպատակը՝ Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող՝ “Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման”, “Առողջապահական համակարգի արդիականացման երկրորդ ծրագրի լրացուցիչ ֆինանսավորման” և “Հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման ծրագրի շրջանակներում առողջապահական կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորման ծրագրի նախապատրաստման համար” վարկային, ինչպես նաև “Առողջապահական համակարգի հզորացում” և “Սեզոնային գրիպի համաճարակաբանական ցանցի հիմնում և արձագանքում” դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման նպատակով կատարված ծախսերի օրինականության և արդյունավետության ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ Վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման նպատակով տրամադրված միջոցների օգտագործմանն ուղղված գործարքներ և ընթացակարգեր:

Վերահսկվող օբյեկտը՝ ՀՀ առողջապահության նախարարություն և ՀՀ առողջապահության նախարարության “Առողջապահական ծրագրերի գրասենյակ” պետական հիմնարկ:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ Վարկային ծրագրերի մասով՝ 2014 թ. հունվարի 1-ից, դրամաշնորհային ծրագրի մասով՝ 2013 թ. հունվարի 1-ից մինչև վերահսկողության ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության կալարման ժամկետը՝ 2015 թ. մարտի 23-ից մինչև 2015 թ. դեկտեմբերի 25-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության ընթացքում կիրառվել է դիտարկման, ստուգման (“Առողջապահական համակարգի հզորացում” դրամաշնորհային ծրագիր) և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև համապատասխանության, կատարողական և ֆինանսական վերահսկողության տեսակները:

Դիտարկման փուլում և ստուգման ընթացքում կատարվել է վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման ընթացքի, մրցութային գործընթացների, ըստ կատեգորիաների և ուղղությունների՝ կատարված ծախսերի, ինչպես նաև առաջադրված նպատակների իրագործման վերաբերյալ ներկայացված ֆինանսական փաստաթղթերի, հաշվետվությունների, պայմանագրերի, կատարողական ակտերի և այլ նյութերի ուսումնասիրություն: Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տվյալների համադրման/համեմատման մեթոդներ:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման ու ստուգման արդյունքները և արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության արդյունքները

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ուսումնասիրվել են ՀՀ առողջապահության նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն), ինչպես նաև ՀՀ առողջապահության նախարարության “Ծրագրերի իրականացման գրասենյակ” պետական հիմնարկի (այսուհետ՝ ԾԻԳ) կողմից իրականացված հետևյալ վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերը՝

1. “Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող՝ Առողջապահական համակարգի արդիականացման երկրորդ ծրագրի լրացուցիչ ֆինանսավորման” վարկային ծրագիր

Համաձայնագիրը կնքվել է 26.01.2011 թ. 25.3 մլն ԱՄՆ դոլար արժեքով, որից 19.0 մլն ԱՄՆ դոլարը տրամադրում է Համաշխարհային բանկը, 6.2 մլն ԱՄՆ դոլարը ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորումն է, իսկ այլ աղբյուրներից ծախսերը նախատեսված են 102.5 հազ. ԱՄՆ դոլարի չափով: Ծրագրի իրականացման ավարտը սահմանվել է 29.02.2016 թ.:

Ծրագրի իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարության և Միջազգային զարգացման ընկերակցության միջև կնքվել թիվ 7987-AM վարկային ծրագրի համաձայնագիր:

Ծրագրի նպատակն է՝ ուժեղացնել առողջապահության ոլորտի ավելի արդյունավետ կառավարման, ընտանեկան բժշկության վրա հիմնված առաջնային բժշկական օգնության մեծացման և մարզերում որոշակի առողջապահական ծառայությունների մատուցման ցանցերի թարմացմանն ուղղված Նախարարության կարողությունները՝ բնակչությանն ավելի հասանելի, որակյալ և կայուն առողջապահական ծառայությունների տրամադրման համար:

Ըստ տարիների՝ առանձին կատեգորիաներով կատարվել են հետևյալ ծախսերը՝
հազ. դրամ

Կատեգորիան	2014 թ.		01.11.2015 թ. դրությամբ	
	նախատեսված	ծախսված	նախատեսված	ծախսված
Շինարարություն	1,419,475.0	1,310,216.0	1,081,250.0	1,439,655.1
Ապրանքների ձեռք բերում	557,538.0	235,367.0	786,707.0	704,847.0
Խորհրդատվական ծառայություններ	110,752.0	103,861.0	35,591.0	30,759.0
Այլ գործառնական ծախսեր	--	--	--	--
Ընդամենը՝ ամբողջ ծրագրով	2,087,765.0	1,649,444.0	2,278,313.0	2,175,261.1

2. “Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող՝ ”Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում և վերահսկում” վարկային ծրագիր

Համաձայնագիրը կնքվել է 26.03.2013 թ.՝ 43.3 մլն ԱՄՆ դոլար արժեքով, որից 35.0 մլն ԱՄՆ դոլարը տրամադրում է Համաշխարհային բանկը, 8.3 մլն ԱՄՆ դոլարը ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորումն է: Ծրագրի վերջնաժամկետը սահմանվել է 31.12.2018 թ.:

Վարկային ծրագրի հիմնական նպատակն է՝ ոչ վարակիչ հիվանդությունների վաղ հայտնաբերմանը, արդյունավետ բուժմանը և այդ հիվանդություններից մահացության կրճատմանն ուղղված սրտանոթային հիվանդությունների, շաքարային դիաբետի և արգանդի վզիկի քաղցկեղի սկրինինգների անցկացումը:

Ծրագրի իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարության և Միջազգային զարգացման ընկերակցության միջև կնքվել է թիվ 5222-AM վարկային ծրագրի համաձայնագիր:

Ըստ տարիների՝ առանձին կատեգորիաներով կատարվել են հետևյալ ծախսերը՝

հազ. դրամ

Կատեգորիան	2014 թ.		01.11.2015 թ. դրությամբ	
	նախատեսված	ծախսված	նախատեսված	ծախսված
Շինարարություն	3,062,709.0	664,340.0	556,410.0	531,472. 0
Ապրանքների ձեռք բերում	1,731,263.0	4,650.0	123,246.0	486,539.0
Խորհրդատվական ծառայություններ	124,187.0	15,675.0	170,293.0	128,766.0
Այլ գործառնական ծախսեր	131,362.0	122,387.0	128,862.0	102,975.0
Կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորում	183,074.0	--	271,844.0	67,122.0
Ընդամենը՝ ամբողջ ծրագրով	5,350,272.0	851,297.0	1,328.724.0	1,097,836.0

2013-2014 թթ. արդեն իսկ կատարվել են վերոնշյալ վարկային ծրագրերի տարբեր կատեգորիաներով իրականացված ծախսերի արդյունավետության և օրինականության շուրջ համապարփակ ուսումնասիրություններ և դրանց արդյունքները ամփոփվել և հաստատվել են ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի կողմից: 2015 թ. վերահսկողությամբ ընդգրկվել են վերահսկողությունից դուրս մնացած հարցերն, ինչպես նաև

ընտրանքային կարգով վարկային միջոցների ծախսման առանձին ուղղությունները: Այդ նպատակով տարվա ընթացքում իրականացվել է ԾԻԳ-ի կողմից կատարվող աշխատանքների նկատմամբ ընթացիկ վերահսկողություն, որը նպաստել է ծագող խնդիրների վերաբերյալ օպերատիվ տեղեկատվության ստացմանը, հնարավոր խախտումների ժամանակին հայտնաբերմանը՝ կանխելով հնարավոր ռիսկերի առաջացումը: Ելնելով նշվածից, ընտրվել է վերահսկողության՝ դիտարկման ձևը, որի արդյունքները ներկայացված են ստորև:

“Հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման ծրագրի շրջանակներում առողջապահական կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորման վարկային ծրագիր

ԾԻԳ-ի կողմից իրականացվող ծրագրի նպատակն է առողջության առաջնային պահպանման բժշկական հաստատություններում մոր և մանկան առողջության պահպանման և ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման ծառայությունների բարելավումը: Ծրագրի իրականացումը նախատեսվել է սկսել 2014 թ., սակայն հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Հայաստանում նմանատիպ ծրագրեր նախկինում չեն իրականացվել և Համաշխարհային բանկը չի ունեցել նմանատիպ ծրագրերի իրականացման փորձ այլ երկրներում՝ ընթացակարգային և նախապատրաստական աշխատանքների արդյունքում, որոշվել է ծրագիրը սկսել 2015 հունվարի 1-ից:

2015 թ. ՀՀ բնակչության ռիսկային խմբերում նախատեսվել է իրականացնել ոչ վարակիչ հիվանդությունների զանգվածային սքրինինգներ (զարկերակային գերճնշում և շաքարային դիաբետ՝ յուրաքանչյուրը շուրջ 220 000 հետազոտություն և արգանդի պարանոցի քաղցկեղ՝ շուրջ 100 000 ՊԱՊ հետազոտություն) և բժշկական անձնակազմի համար՝ կատարողականի վրա հիմնված խրախուսական ֆինանսավորում, որոնց համար համամասնորեն՝ TF 014138 դրամաշնորհային ծրագրից, 2015 թ. բյուջեով նախատեսվել է շուրջ 271,844.0 հազ. դրամի ծախս:

Համաձայն ներկայացված տեղեկատվության՝ 01.11.2015 թ. դրությամբ ծրագրի շրջանակներում իրականացվել է շուրջ 40204 ՊԱՊ թեստի հետազոտություն և 155 000 քաղաքացիների մոտ որոշվել է արյան մեջ գլյուկոզայի մակարդակը, ինչպես նաև շուրջ 219 000 քաղաքացիների մոտ իրականացվել է զարկերակային գերճնշման

հայտնաբերման սքրինինգ: Կատարված հետազոտությունների և կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորման իրականացման համար փաստացի վճարվել է շուրջ 76.4 հազ.ԱՄՆ դոլար: Հաշվի առնելով սքրինինգային հետազոտություններին բնակչության մասնակցության ներկա միտումները՝ մինչև 2015 թ. ավարտը կանխատեսվում է իրականացնել ևս շուրջ 175.0 հազար ԱՄՆ դոլարի փոխհատուցում իրականացված հետազոտությունների, խրախուսական ֆինանսավորման և կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորման իրականացման համար:

Համաձայն ներկայացված պարզաբանման՝ դիտարկվող ծրագրի թերակատարումը հիմնականում կապված է արգանդի պարանոցի քաղցկեղի վաղ հայտնաբերման սքրինինգին (ՊԱՊ թեստերին) բնակչության ոչ բավարար մասնակցությամբ, որի պատճառները ներկայում ԾԻԳ-ի կողմից ուսումնասիրվում են: Թերակատարումը պայմանավորված է նաև խրախուսական ֆինանսավորման ներդրման փոքր հաշվարկների ճշգրտման գործընթացներով:

Վարկային ծրագրերի “շինարարություն” կապեգորիա

“Առողջապահական համակարգի արդիականացում լրացուցիչ ֆինանսավորման” վարկային ծրագրի շրջանակներում 2015 թվականին՝ նախորդ տարիներին ծրագրի իրականացման ընթացքում տնտեսված միջոցների հաշվին, որոշվել է առողջության առաջնային պահպանման հաստատությունների զարգացման նպատակով 5 գյուղական համայնքներում կառուցել նոր ամբուլատորիաներ: Այդ նպատակով համապատասխան պայմանագրեր են կնքվել ՀՀ Արարատի մարզի Մխչյան և Լանջազատ համայնքներում, ՀՀ Վայոց ձորի Շատին, ՀՀ Լոռու մարզի Ուռուտ և ՀՀ Արագածոտնի մարզի Բյուրական համայնքներում ամբուլատորիաների նոր շենքեր կառուցելու համար:

Դիտարկմամբ ընտրանքային կարգով ընդգրկվել են վերոնշյալ շինարարական աշխատանքների կազմակերպման, մրցույթների անցկացման, հաղթող կազմակերպությունների ընտրության օրինականությունն ու արդյունավետությունը, ինչպես նաև կնքված պայմանագրերով նախատեսված շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքին առնչվող հարցերը: Բացի այդ, ԾԻԳ-ի կողմից անցկացվող մրցույթների օրինականության և շինարարական աշխատանքների նկատմամբ իրականացվել է ընթացիկ վերահսկողություն:

Վերահսկողության՝ դիտարկմամբ պարզվել է, որ ԾԻԳ-ի կողմից անցկացված մրցույթների արդյունքում նվազագույն գնառաջարկներ նեկայացրած տնտեսավարող սուբյեկտների հետ կնքվել են հետևյալ արժեքներով պայմանագրեր՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզի Բյուրականի ԲԱ-ի կառուցման աշխատանքների 29.06.2015 թ. թիվ CR3/Sh/A-W/027-15 մրցույթում՝ 62,928.0 հազ. դրամ, ՀՀ Արարատի մարզի Լանջազատի ԱԱՊԿ-ի կառուցման աշխատանքների 29.06.2015 թ. թիվ CR3/Sh/A-W/028-15 մրցույթում՝ 60,099.0 հազ. դրամ արժեքով, ՀՀ Արարատի մարզի Մխչյանի ԱԱՊԿ-ի կառուցման աշխատանքների 29.06.2015 թ. թիվ CR3/Sh/A-W/028-15 մրցույթում՝ 61,899.8 հազ. դրամ արժեքով, ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Շատին համայնքի Հռիփսիմե ԱԿ կառուցման աշխատանքների 06.07.2015 թ. թիվ CR3/Sh/A-W/031-15 մրցույթում՝ 64,927,682.0 հազ. դրամ արժեքով, ՀՀ Լոռու մարզի Ուռուտի ԱԱՊԿ-ի կառուցման աշխատանքների 29.06.2015 թ. թիվ CR3/Sh/A-W/030-15 մրցույթում՝ 59,175,363.96 հազ. դրամ արժեքով:

2015 թ. դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ վերոնշյալ կենտրոնների կառուցման գործընթացը ժամանակացույցին համապատասխան շարունակվում է:

Վարկային ծրագրերի “ապրանքների ձեռք բերում” կատեգորիա

Վերահսկողությամբ ընդգրկված վերոնշյալ ծրագրերի իրականացման շուրջ 2013 և 2014 թվականներին արդեն իսկ ուսումնասիրվել են “ապրանքների ձեռք բերում” կատեգորիայով նախատեսված բժշկական սարքավորումների ու ապրանքների գնման, բաշխման, մատակարար կազմակերպությունների կողմից դրանց ներկրման արժեքների ու մատակարարման գների վերաբերյալ հարցերը և վերահսկողության արդյունքները հաստատվել են ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի կողմից:

Այդ իսկ պատճառով “ապրանքների ձեռք բերում” կատեգորիայով 2015 թ. վարկային միջոցների օգտագործման նկատմամբ կիրառվել է վերահսկողության՝ դիտարկման ձևը: Ելնելով ԾԻԳ-ի ընթացիկ տարվա գնումների պլանից՝ հիմնականում նախատեսվել է ֆինանսական միջոցներն ուղղել կառուցված/կառուցվող առողջության և բժշկական կենտրոնների ու ամբուլատորիաների անհրաժեշտ կահույքով և բժշկական սարքավորումներով հագեցնելուն: Արդյունքում, դիտարկվող կատեգորիայով ծախսերի

գերակշռող մասը բաժին է ընկել “Առողջապահական համակարգի արդիականացում լրացուցիչ ֆինանսավորման” վարկային ծրագրին:

Վերոնշյալ վարկային ծրագրի շրջանակներում 2015 թ. ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի «Ճամբարակի առողջության կենտրոն» և ՀՀ Արմավիրի մարզի «Մեծամորի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ներն անհրաժեշտ բժշկական կահույքով հագեցնելու համար 35,413.5 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Օլանդա» ՍՊԸ-ի, ՀՀ Արմավիրի մարզի «Մեծամորի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ շենքի պոլիկլինիկական մասնաշենքը բժշկական և ախտորոշիչ սարքավորումներով հագեցնելու համար՝ 38,135.0 հազ. դրամի պայմանագիր «Ռոմա» ՍՊԸ-ի, ՀՀ Տավուշի մարզի «Բերդի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի համար վիրաբուժական ու հիվանդանոցային սարքավորումների ձեռք բերման համար՝ 72,992.0 հազ. դրամի պայմանագիր «Ար-Մեդտեխնիկա» ՍՊԸ-ի, լաբորատոր սարքավորումների ձեռք բերման նպատակով՝ 23,882.0 հազ. դրամի պայմանագիր «Տելիա Մեդ» ՓԲԸ-ի, իսկ ՀՀ Տավուշի մարզի «Բերդի բժշկական կենտրոն» և ՀՀ Սյունիքի մարզի «Կապանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ների բժշկական և ախտորոշիչ սարքավորումների ձեռք բերման նպատակով՝ 181,000.0 հազ. դրամի պայմանագիր «Կոնցեռ-էներգոմաշ» ՓԲԸ-ի հետ:

ՀՀ Սյունիքի մարզի «Կապանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի համար անհրաժեշտ վիրաբուժական և հիվանդանոցային սարքավորումների ձեռք բերման համար 134,976.2 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Արմեդտեխնիկա» ՍՊԸ-ի և «Դիասերվ» ՍՊԸ ՀԶ-ի հետ, բժշկական և պալատային կահույքի գնման նպատակով 43,414.8 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Մեդիմպեքս» ՍՊԸ-ի հետ, գրասենյակային կահույքի գնման նպատակով 28,478.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Էրիկ-Շին» ՍՊԸ-ի հետ, լաբորատոր սարքավորումների ձեռք բերման նպատակով 17,962.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Ռոմա» ՍՊԸ-ի հետ, հեմոդիալիզի սարքավորումների ձեռք բերման նպատակով 22,000.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Նատալի ֆարմ» ՍՊԸ-ի հետ:

Թվով 6 առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններ լրացուցիչ կահույքով հագեցնելու համար 8,011.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Ընդանս Փառա» ՍՊԸ-ի հետ: ՀՀ Սյունիքի մարզի «Մեղրու տարածաշրջանային բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն բժշկական հեռահաղորդակցության սարքավորումներով հագեցնելու

նպատակով 3,600.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Արտակ Տիգրանյան» ԱԶ-ի հետ:

“Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող՝ Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում և վերահսկում” վարկային ծրագրի շրջանակներում զանգվածային սքրինինգների իրականացման արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով ցիտոլոգիական լաբորատորիաների համար ձեռք է բերվել 6,898.5 հազ. դրամի անհրաժեշտ բժշկական կահույք (մատակարար՝ «Օլանդա» ՍՊԸ), մատակարարվել են նաև 4,320.0 հազ. դրամի բինոկուլյար մանրադիտակներ («Կոնցեռն էներգոմաշ» ՓԲԸ), 2,071.5 հազ. դրամի բժշկական պարագաներ («Կոնցեռն էներգոմաշ» ՓԲԸ) և 19,116.0 հազ. դրամի քարշակ պահարաններ («Ար-Մեդտեխնիկա» ՍՊԸ):

ՀՀ Սյունիքի մարզի «Մեդրու տարածաշրջանային բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն անհրաժեշտ կահույքով հագեցնելու նպատակով 59,750.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Մեդիմպեքս» ՍՊԸ-ի հետ, ախտորոշիչ երևակման սարքավորումներով հագեցնելու նպատակով 108,799.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Յունիմեդ Հայ-ռուսական ՀԶ» ՍՊԸ-ի հետ, լաբորատոր սարքավորումներով հագեցնելու նպատակով 26,155.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Ռոմա» ՍՊԸ-ի հետ և հիվանդանոցային սարքավորումներով հագեցնելու նպատակով 188,877.9 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել “Ար-Մեդտեխնիկա” և «Դիասերվ» ՍՊԸ-ների հետ: Միաժամանակ, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի «Ճամբարակի ԱԿ» ՓԲԸ-ն բժշկական սարքավորումներով հագեցնելու նպատակով 30,800.0 հազ. դրամի պայմանագիր է կնքվել «Ար-Մեդտեխնիկա» ՍՊԸ-ի հետ:

2015 թ. որոշ դեպքերում ԾԻԳ-ը կիրառել է ՀԲ գնումների ուղեցույցով նախատեսված «գնանշման հարցման» մեթոդը, այն դեպքում, երբ կարող էր կիրառվել «ազգային մրցակցային սակարկության» գնման մեթոդը, որը կապահովեր հայտատուների ավելի մեծ քանակ և մրցակցություն: Տվյալ դեպքում «գնանշման հարցման» մեթոդը կիրառվել է ելնելով հրատապությունից, քանի որ Մեծամորի ԲԿ-ն և Ճամբարակի ԱԿ-ն պատրաստ էին շահագործման, իսկ Գյումրու և Կապանի դիարանները արդեն իսկ շահագործվում էին, ուստի՝ գնման նշված մեթոդով ձեռք բերված գույքը անհրաժեշտ էր բժշկական հաստատությունների գործունեության որակն ու արդյունավետությունն ապահովելու համար:

Մի շարք դեպքերում մատակարար կազմակերպությունների կողմից չեն ապահովվել ժամանակացույցով նախատեսված մատակարարման ժամկետները: Համաձայն կնքված պայմանագրերի՝ մատակարարման ժամկետների խախտումների դիմաց ԾԻԳ-ի կողմից մատակարար կազմակերպությունների նկատմամբ 10 դեպքում “Ար-Մեդտեխնիկա”, “Ագաթ”, “Ռոմա” ՍՊԸ-ների, “Միլաքս Գրուպ”, “Տելիա Մեդ” և “Կոնցեռնէներգոմաշ” ՓԲԸ-ների նկատմամբ կիրառել է 2,238.8 հազ. դրամի տույժ:

Խորհրդատվական ծառայություններ

“Առողջապահական համակարգի արդիականացման երկրորդ ծրագրի լրացուցիչ ֆինանսավորման” և “Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում և վերահսկում” ծրագրերով 2014 թ. ԾԻԳ-ի հետ կնքված պայմանագրերով խորհրդատվական ծառայություններ են մատուցել 23, իսկ 2015 թ.՝ 19 մարդ: Խորհրդատվական ծառայություններ մատուցողների կազմը բաղկացած է բաղադրիչների համակարգողներին աջակցող մասնագետներից, շինարարական աշխատանքների որակի տեխնիկական վերահսկման, գնումների, առանձին վարկային ծրագրերի իրականացմանը և դրանց շրջանակներում կատարվող աշխատանքներին աջակցող մասնագետներից (իրավաբան-խորհրդատու, բժիշկ-փորձագետ, գնահատող աշխատանքային խմբի համար տնտեսագետ-փորձագետ, հիդրո-էներգետիկական աշխատանքների որակի վերահսկման մասնագետ):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում “խորհրդատվական ծառայություններ” կատեգորիայով տվյալ տարվա բյուջեով նախատեսված ծախսերը թերի են կատարվել: Այսպես՝ “Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման” վարկային ծրագրով 2014 թ. նախատեսվել է 124,187.0 հազ. դրամի ծախս, իսկ փաստացի ծախսը կազմել է 15,675.0 հազ. դրամ, 2015 թ. 170,293.0 հազ. դրամի դիմաց 10 ամսվա ծախսը կազմել է 128,766.0 հազ. դրամ:

Դիտարկմամբ պարզվել է, որ ԾԻԳ-ի կողմից կնքվող պայմանագրերում առանձին դեպքերում հստակորեն չեն ձևակերպվել խորհրդատուի գործառույթների շրջանակները և որոշ պայմանագրերում թերի են ներկայացվել խորհրդատուի կողմից կատարվող աշխատանքները: Օրինակ՝ հիվանդանոցային ցանցի բարելավման մասնագետի գործառույթների ցանկում նշվել է “բժշկական թափոնների

վնասազերծման և արտահանման գործընթացի ներդրում” գործառույթն, այն դեպքում, երբ ՀՀ-ում այդ հիմնախնդիրը կրում է համակարգային բնույթ և դեռևս լուծում չի ստացել, հետևաբար՝ ԾԻԳ-ի խորհրդատուին նման ծառայությունների մատուցման մեջ ներգրավումն ու արդյունքների ակնկալումն՝ ի սկզբանե, իրատեսական չէ:

ԾԻԳ-ի կողմից ներկայացված պարզաբանման համաձայն՝ վերոնշյալ գործառույթի ամրագրումը պայմանավորված է բժշկական կենտրոնների յուրաքանչյուր բաժանմունքում թափոնների հավաքագրման կետերի նախագծման և առանձնացման, դրանց հետագա արտահանման համար նպաստավոր պայմանների ապահովման անհրաժեշտությամբ:

Ընդհանուր առմամբ, ԾԻԳ-ի պարզաբանումն ընդունվել է պայմանով, որ հիշյալ գործառույթի ձևակերպումը պետք է վերախմբագրվի՝ այն համապատասխանեցնելով մասնագետի կողմից կատարվող իրական աշխատանքի էությանը:

2015 թ. “Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման” վարկային ծրագրի իրականացման նպատակով ԾԻԳ-ի կողմից ձևավորվել է չորս մասնագետներից բաղկացած՝ առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ իրականացնողների գործունեությունը գնահատող աշխատանքային խումբ, որի ամենամսյա հաշվետվություններում մատուցված ծառայությունների ծավալում չեն երևում խմբի անդամների կատարած անհատական աշխատանքները:

Համաձայն ԾԻԳ-ի կողմից ներկայացված պարզաբանման՝ տվյալ փաստն արձանագրվել է նաև Համաշխարհային բանկի կողմից, որը նույնպես առաջարկել է, որ աշխատանքային խմբի յուրաքանչյուր անդամ պետք է ներկայացնի առանձին հաշվետվություն, ինչն էլ արդեն կիրառվում է 2015 թ. հոկտեմբեր ամսից:

“Սեզոնային գրիպի համաճարակաբանական ցանցի հիմնում և արձագանքում”

դրամաշնորհային ծրագիր

ԱՄՆ-ի “Հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման” կենտրոնի (CDC) աջակցությամբ իրականացվող՝ “Սեզոնային գրիպի համաճարակաբանական ցանցի հիմնում և արձագանքում” դրամաշնորհային ծրագրի նպատակն է՝ Երևան, Կապան և Վանաձոր քաղաքներում սեզոնային գրիպի դեպքային համաճարակաբանական հսկողության համակարգի և լաբորատոր գործունեության պարբերաբար

մշտադիտարկման և վերահսկման ծառայությունների ստեղծումը: Ծրագրով 2013 թ. ֆինանսավորումը նախատեսվել է 300.0 հազ. դոլարի, 2014 թ.՝ 340.0 հազ. դոլարի և 2015 թ.՝ 340.0 հազ. դոլարի չափով:

Ծրագրի ֆինանսական կառավարիչ՝ ՀՀ ԱՆ “Ծրագրերի իրականացման գրասենյակ” պետական հիմնարկի կողմից ներկայացված հաշվետվությունների համաձայն՝ 2013 թ. նախատեսված 146,798.3 հազ. դրամի փոխարեն փաստացի ֆինանսավորումը կազմել է 125,692.85 հազ. դրամ, 2014 թ.՝ 169,742.0 հազ. դրամի փոխարեն 94,170.35 հազ. դրամ, իսկ 2015 թ. նախատեսված 126,297.9 հազ. դրամից 01.10.2015 թ. դրությամբ փաստացի ֆինանսավորումը կազմել է 84,383.67 հազ. դրամ:

Վերահսկողությամբ պարզվել է հետևյալը՝

2013 թ. 118,056,54 հազ. դրամ փաստացի ծախսից 33,987.9 հազ. դրամը (28.8%) կազմել է աշխատավարձը՝ ներառյալ խորհրդատուներին վճարված 14,755.0 հազ. դրամը: Հասարակական կազմակերպությունների միջոցով կատարված աշխատանքների ծավալը կազմել է 27,804.7 հազ. դրամ (23.5 %): Ձեռք են բերվել 42,948.1 հազ. դրամի առողջապահական և լաբորատոր նյութեր, իսկ տրանսպորտային նյութերի, հիմնական միջոցների գնման և այլ ծախսերի ընդհանուր ծավալը կազմել է 6,881.4 հազ. դրամ:

2014 թ. 86,758.1 հազ. դրամի ծախսից 46,905.2 հազ. դրամն ուղղվել է աշխատավարձի՝ ներառյալ խորհրդատուների, վճարմանը, (54.1 %), ձեռք են բերվել 9,835.4 հազ. դրամի (11,3% %) առողջապահական և լաբորատոր նյութեր, մնացած 39,852.9 հազ. դրամը ծախսվել է տրանսպորտային նյութերի ու հիմնական միջոցների գնմանը և այլ ծախսերի կատարմանը, ընդ որում, նշված գումարի զգալի մասը՝ 24,679.5 հազ. դրամն օգտագործվել է հիմնական միջոցների ձեռք բերման նպատակով:

01.10.2015թ. 86,985.5հազ.դրամ դրամաշնորհային միջոցներից աշխատավարձի վճարման ծախսերը կազմել են 42,303.1 հազ. դրամ (48.6 %), հասարակական կազմակերպությունների միջոցով կատարվել են 17,000.0 հազ. դրամի (19,5 %) աշխատանքներ, ձեռք են բերվել 15,378.3 հազ. դրամի (17,7 %) առողջապահական և լաբորատոր նյութեր, 11,125.1 հազ. դրամն (12.8 %) ուղղվել է տրանսպորտային նյութերի ու հիմնական միջոցների գնմանը և այլ ծախսերի կատարմանը:

**ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացվող
“Առողջապահական համակարգի հզորացում”**

դրամաշնորհային ծրագիր

«Առողջապահական համակարգի հզորացում» դրամաշնորհային ծրագիրը (այսուհետ՝ Դրամաշնորհային ծրագիր) մեկնարկել է 2009 թ. հոկտեմբերի 29-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) և ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) միջև կնքված համաձայնագրի հիման վրա: Ծրագրի նպատակն է՝ ՀՀ առողջապահական համակարգի հզորացումը, ներառյալ՝ արյան անվտանգ փոխներարկման ծառայությունների ամրապնդումը ՀՀ-ում: Դրամաշնորհային ծրագրի առաջին փուլի գործնական իրականացումն սկսվել է 2010 թ. ապրիլի 1-ին, իսկ ավարտվել է 2015 թ. մարտի 31-ին, որից հետո մինչև հուլիսի 31-ը ծրագիրը գտնվել է փակման փուլում:

Ըստ տարիների՝ դրամաշնորհային միջոցների ծախսման ուղղությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում:

հազ.դրամ

			2013 թ.	2014 թ.	2015 թ. 1 եռամս.
1	Ենթադրա- մաշնորհային հատկացումներ	“Դեղերի և բժշկական տեխնոլոգիաների փորձագիտական կենտրոն” ՓԲԸ	9,153.0	12,595.5	
2		“Պրոֆ. Ռ.Հ.Յոլյանի անվան Արյունաբանական կենտրոն” ՓԲԸ	17,636.0	3,760.0	
3		«Պացիենտների իրավունքների պաշտպանության կենտրոն» ՀԿ (Ենթադրամաշնորհային պայմանագիր)	27,700.0	13,232.2	
4		«Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ	7,200.0	9,160.0	
5	Ծառայություններ (աուդիտ, էլ. էներգիա ապահովագրություն, փոստային ծառ., և այլն)		3,511.4	1,687.0	
6	Ապրանքներ գնման հոդվածներով (ծախսանյութեր, դեղեր, բժշկական կահույք և այլն)		40,619.2	15,241.3	2,028.0
7	Ոչ գնման հոդվածներ (մարդկային ռեսուրսներ, ներքին և արտ. գործուղումներ)		13,904.7	13,504.0	2,318.9
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		119,724.3	69,180.0	4,346.9

Գնումների գործընթաց

2013 թ. օգոստոս ամսին Գլխավոր հիմնադրամի կողմից անցկացվել է քիմիական նյութերի ձեռք բերման համար շրջանակային համաձայնագրով նախատեսված մրցույթ: Նախահաշվային գին ձևավորելու նպատակով կատարվել է շուկայական գների հարցում, որի արդյունքում “Վիոլա” ՍՊԸ-ն ներկայացրել է 18,014.5 հազ. դրամի գնառաջարկ, որը մրցույթի ժամանակ նվազեցվել է 5,335.3 հազ.դրամով և կազմել 12,679.2 հազ.դրամ: Սեպտեմբեր ամսին մատակարարվել է 36 անուն քիմիական նյութեր, որոնց՝ մատակարար կազմակերպության կողմից, ձեռք բերման և մատակարարման գների միջև արձանագրվել են էական (58-ից մինչև 391 %) տարբերություններ: Օրինակ՝

1. FACSCalibur սարքի ծախսանյութերը /FACSFlow/ ձեռք են բերվել 60.0 հազ. դրամ, իսկ մատակարարվել 294.3 հազ. դրամով, կամ գրեթե քառակի անգամ ավելի թանկ գներով:
2. FACSCalibur սարքի ծախսանյութերը /CellWash/ ձեռք են բերվել 24.1 հազ. դրամ, իսկ մատակարարվել 86.5 հազ. դրամով, կամ 3.5 անգամ ավելի թանկ գներով:
3. FACSCalibur սարքի ծախսանյութերը /CaliBRITE APC/ ձեռք են բերվել 45.4 հազ. դրամով և մատակարարվել է 133.8 հազ. դրամով, կամ կրկնակի անգամ թանկ գներով:

Արդյունքում, “Վիոլա” ՍՊԸ-ի կողմից մատակարարված ապրանքները ձեռք են բերվել 6,734.8 հազ. դրամով և Նախարարությանը մատակարարվել՝ 12,679.2 հազ. դրամով, կամ դրանց ձեռք բերման արժեքից 5,944.4 հազ. դրամ բարձր արժեքով:

2013 թվականի նոյեմբեր ամսին անցկացվել է 2014 թ. համար նույնանման քիմիական նյութերի ձեռք բերման նոր մրցույթ, որին 17 չափաբաժինների մասով հաղթող է ճանաչվել “Վիոլա” ՍՊԸ-ն 8,556.0 հազ. դրամ գումարով: Մատակարարված ապրանքների գների ուսումնասիրությամբ նույնպես արձանագրվել են պայմանագրով սահմանված և դրանց ձեռք բերման գների (ներառյալ՝ բեռնափոխադրման և մաքսային վճարները) միջև էական (111-ից մինչև 546 %) տարբերություններ: Օրինակ՝

- FACSCalibur սարքի ծախսանյութերը /FACSClean/ ձեռք են բերվել 15.2 հազ. դրամով և մատակարարվել 98.1 հազ. դրամով, կամ շուրջ 6.5 անգամ թանկ գնով
- FACSCalibur սարքի ծախսանյութերը /CellWash/ ձեռք են բերվել 13.4 հազ. դրամով և մատակարարվել 86.5 հազ. դրամով, կամ շուրջ 6.5 անգամ թանկ գնով
- Ֆիտոֆլյուրոմետրի ծախսանյութերը /CD22 մարկեր/ ձեռք են բերվել 229.9 հազ. դրամով և մատակարարվել 486.2 հազ. դրամով, կամ ավելի քան կրկնակի անգամ թանկ գնով:

Արդյունքում, “Վիոլա” ՍՊԸ-ի կողմից մատակարարված ապրանքները ձեռք են բերվել 3,663.8 հազ. դրամով և Նախարարությանը մատակարարվել՝ 8,181.0 հազ. դրամով կամ ավելի քան կրկնակի բարձր արժեքով:

Մի շարք չափաբաժիններով ընդամենը մեկ եռամսյակի ընթացքում Նախարարության կողմից նույն քիմիական նյութերի ձեռք բերման արժեքները թանկացել են կրկնակի անգամ: Այսպես՝

- “Վիոլա” ՍՊԸ-ից 2013 թ. օգոստոս ամսին քիմիական նյութերի ձեռք բերման համար անցկացված շրջանակային համաձայնագրով նախատեսված մրցույթում Ցիտոֆլյուրոմետրի ծախսանյութի (CD 33 մարկեր) համար առաջարկվել է 278.2 հազ. դրամ, իսկ նոյեմբեր ամսվա մրցույթին՝ արդեն 556.4 հազ. դրամ, կամ կրկնակի թանկ գնով: Նույն կերպ՝ Ցիտոֆլյուրոմետրի ծախսանյութի (CD 20 մարկեր) համար օգոստոս ամսին առաջարկված 278.2 հազ. դրամի փոխարեն նոյեմբեր ամսվա մրցույթին ներկայացվել է 356.6 հազ. դրամի գնառաջարկ:

Վերոնշյալ երևույթը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ համակարգող խմբի կողմից նախորդ մրցույթի արդյունքում մատակարարված ծախսանյութերի գները չեն ներառվել նախահաշվային ցուցանիշների մեջ:

2013 թ. մայիսի 17-ին թվով երկու պլազմաէկսաքստրակտոր սարքավորումների և հինգ հատ արյան հավաքագրման կշեռք-ճոճանակների ձեռք բերման համար անցկացված մրցույթում գնառաջարկ են ներկայացրել թվով 4 կազմակերպություններ՝ “Փինք ֆլամինգո Գ և Ա կենտրոն” ՓԲԸ-ն՝ 10,950.0 հազ. դրամ, “Վիոլա” ՍՊԸ-ն համապատասխանաբար՝ 8,438.0 և 1,248.0 հազ. դրամ, “Ֆարմեգուս” ՍՊԸ-ն՝ 8,265.0 և 1,122.0 հազ. դրամ և “Կոնցենդենտրոմաշ” ՍՊԸ-ն՝ 11,512.7 հազ. դրամ: Մրցույթում հաղթող է ճանաչվել “Ֆարմեգուս” ՍՊԸ-ն: Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ հաղթող ընկերության կողմից ապրանքները ձեռք են բերվել մրցույթում ավելի բարձր գին առաջարկած “Վիոլա” ՍՊԸ-ից: Մասնավորապես, պլազմաէկսաքստրակտոր սարքավորումները ձեռք են բերվել մեկ միավորը 7,893.0 հազ. դրամով, իսկ մատակարարվել 8,265.0 հազ. դրամով, հինգ հատ արյան հավաքագրման կշեռք-ճոճանակները նույն “Վիոլա” ՍՊԸ-ից ձեռք են բերվել 1,071.0 հազ. դրամով, իսկ մատակարարվել 1,122.0 հազ. դրամով: Փաստորեն՝ “Վիոլա” ՍՊԸ-ն թվով երկու պլազմաէկսաքստրակտոր սարքավորումները և հինգ արյան հավաքագրման կշեռք-ճոճանակները վաճառել է իր իսկ կողմից առաջարկած գնից 744.0 հազ. դրամով և 630.0 հազ. դրամով պակաս գնով:

2014 թ. դեկտեմբեր ամսին մեկ հատ տրոմբոցիտների պահպանման տատանվող (ճոճանակով) թվային թերմոստատիկ ջերմապահարանի ձեռք բերման համար անցկացված մրցույթում գնառաջարկ են ներկայացել “Վիոլա” ՍՊԸ-ն՝ 5,880.0 հազ. դրամի և “Կոնցենդենտրոմաշ” ՍՊԸ-ն՝ 4,759.0 հազ. դրամի չափով:

“Կոնցեռնէներգոմաշ” ՍՊԸ-ի հայտը մերժվել է՝ ապրանքի տեխնիկական բնութագրին չհամապատասխանելու հիմնավորմամբ, մինչդեռ գնումների օրենսդրությամբ նման պահանջ նախատեսված չէ, հետևաբար՝ հայտի մերժումը հիմնավորված չէ: Մրցույթի արդյունքում 5,880.0 հազ. դրամ նախահաշվային արժեքով հաղթող է ճանաչվել “Վիոլա” ՍՊԸ-ն, որի հետ 29.12.2014 թ. կնքվել է գնման պայմանագիր:

Ենթադրամաշնորհային հատկացումների հաշվին իրականացված ծրագրեր

“ՀՀ առողջապահական համակարգի հզորացում” դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում Նախարարության կողմից կնքվել են ծառայությունների մատուցման, ինչպես նաև մի շարք ենթադրամաշնորհային պայմանագրեր՝ “Դեղերի և բժշկական տեխնոլոգիաների փորձագիտական կենտրոն”, “Պրոֆ. Ռ.Հ.Յոլյանի անվան Արյունաբանական կենտրոն”, «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ների և «Պացիենտների իրավունքների պաշտպանության կենտրոն» ՀԿ-ի հետ:

Վերահսկողության՝ դիտարկման փուլում ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել են «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» և “Դեղերի և բժշկական տեխնոլոգիաների փորձագիտական կենտրոն” ՓԲԸ-ների կողմից մատուցված ծառայությունների և կատարված աշխատանքների արդյունավետության հարցերը, որոնց արդյունքները ներկայացվել են ստորև:

“ՀՀ ԱՆ ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ” ՓԲԸ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Նախարարության և “ՀՀ ԱՆ ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ” ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ազգային ինստիտուտ) միջև կնքված թվով երկու պայմանագրերով իրականացվել են առողջապահական համակարգի զարգացման հնգամյա ծրագրի ու ենթառազմավարական ծրագրերի մշակման և ազգային առողջապահական

համակարգի զարգացման հայեցակարգի վերջնականացման աշխատանքներ՝ համապատասխանաբար՝ 36,000.0 և 4,730.0 հազ. դրամ ծավալով:

Հատկանշական է, որ ի սկզբանե՝ Գլոբալ հիմնադրամի դրամաշնորհային միջոցների հաշվին նման փաստաթղթերի մշակումը խնդրահարույց է այն պատճառով, որ ինչպես Նախարարության, այնպես էլ Ազգային ինստիտուտի կանոնադրությամբ ամրագրված են համապատասխան խնդիրներ և գործառույթներ:

Չնայած դրան՝ առողջապահական համակարգի զարգացման հնգամյա ծրագրի մշակման նպատակով 10.08.2012 թ. կնքված ծառայությունների մատուցման պայմանագրի համաձայն՝ ռազմավարական ծրագրի, ինչպես նաև ենթառազմավարական ծրագրերի մշակման աշխատանքները պետք է ավարտվեին 2012 թվականին, սակայն 18.12.2012 թ. կնքված համաձայնագրով՝ առանց պատշաճ հիմնավորման, ժամկետը երկարաձգվել է մինչև 2013 թ. 3-րդ եռամսյակը:

Պայմանագրին կից համաձայնագրով նախատեսվել է Ազգային ինստիտուտին վճարել 19,800.0 հազ. դրամի չափով կանխավճար, որի արդյունքում՝ հաշվի առնելով 7,200.0 և 9,000.0 հազ. դրամի չափով նախորդ վճարումները, ծառայությունների համար սահմանված գումարն ամբողջությամբ վճարվել է 2012 թ.: Արդյունքում, խախտվել է պայմանագրի 2.2.2 կետի պահանջն՝ ըստ որի Կատարողին վճարման ենթակա գումարները վճարվում են Ծառայության արդյունքն ընդունելու դեպքում:

Պայմանագրի 1-ին հավելվածում պարունակվող տեխնիկական բնութագրի “Առողջապահական համակարգի զարգացման հնգամյա ծրագրի մշակման գործընթացի նկարագիրը” բաժնում նախատեսվել է առաջադրանքի շրջանակներում մշակել առողջապահական համակարգի զարգացման ռազմավարական ծրագրի հիմնական հայեցակարգային փաստաթուղթ, որը չի մշակվել: Ինչ վերաբերում է մշակված ծրագրի շրջանառությանը և հետագա կիրառմանն, ապա ստուգման պահի, ինչպես նաև 2015 թ. դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ ՀՀ կառավարության կողմից 27.11.2014 թ. ընդունվել է միայն շուրջ 9,000.0 հազ. դրամ արժեքով ՀՀ-ում առողջ ապրելակերպի խթանմանն ուղղված ռազմավարական ծրագիրը:

ՀՀ առողջապահության համակարգի զարգացման հնգամյա ծրագիրը 2013-2014 թթ. ընթացքում ենթարկվել է բազմաթիվ փորձագիտական գնահատումների, այդ թվում՝ նաև ԱՀԿ փորձագետների կողմից, սակայն այդպես էլ չի ընդունվել՝ տվյալ

փաստաթղթին բովանդակային, կառուցվածքային, իրավական տեխնիկայի և ձևաչափի առումով ներկայացվող պահանջներին չհամապատասխանելու պատճառով: Եվ վերջապես, ԱՀԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի կողմից ներկայացված առաջարկություններից ելնելով՝ որոշվել է զարգացման հնգամյա ծրագրի հիման վրա մշակել հայեցակարգ, իսկ աշխատանքները վերջնականացնելու նպատակով Ազգային ինստիտուտին 27.10.2014 թ. հատկացվել են ևս 4,730.0 հազ. դրամի դրամաշնորհային միջոցներ:

Այսպիսով, 2012 թ.-ից ի վեր Գլոբալ հիմնադրամի 40,730.0 հազ. դրամի դրամաշնորհային միջոցներով մշակված փաստաթղթերից ընդունվել է 9,000.0 հազ դրամ արժեքով մեկ ռազմավարական ծրագիր, իսկ մնացած մշակումներն անցած երեք տարվա ընթացքում այդպես էլ գործնական կիրառում չեն ստացել:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀՀ ԱՆ “Առողջապահական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ” պետական հիմնարկի կողմից 2014 թ. չի ապահովվել “Հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման ծրագրի շրջանակներում առողջապահական կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորման” ծրագրի շրջանակներում միջոցառումների իրականացումը, որը պայմանավորված է ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ Համաշխարհային բանկի կողմից նմանատիպ ծրագրերի իրականացման փորձի պակասով, որի արդյունքում որոշվել է ծրագիրը սկսել 2015 հունվարի 1-ից, իսկ 2015 թ. ՀՀ բնակչության ռիսկային խմբերում նախատեսվել է իրականացնել 220 հազարական զարկերակային գերճնշման և շաքարային դիաբետի հետազոտություն և 100000 արգանդի պարանոցի քաղցկեղի ՊԱՊ թեստի անցկացումը չի կատարվել նախատեսված ծավալով՝ հանգեցնելով ծրագրային ցուցանիշների թերակատարմանը:
2. Հաշվետու ժամանակաշրջանում “Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման” վարկային ծրագրով “խորհրդատվական ծառայություններ” կատեգորիաներով տվյալ տարվա բյուջեով նախատեսված ծախսերը թերի են կատարվել, այսպես՝ 2014 թ. նախատեսվել է 124,187.0 հազ.

դրամի ծախս, իսկ փաստացի ծախսը կազմել է 15,675.0 հազ. դրամ, 2015 թ. 170,293.0 հազ. դրամի դիմաց 10 ամսվա ծախսը կազմել է 128,766.0 հազ. դրամ:

3. Խորհրդատուների հետ կնքվող պայմանագրերում առանձին դեպքերում խորհրդատուի գործառույթները վերախմբագրման կարիք ունեն: Առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ իրականացնողների գործունեությունը գնահատող աշխատանքային խմբի հաշվետվություններում մատուցված ծառայությունների ծավալում մինչև 2015 թ. հոկտեմբեր ամիսը չեն արտացոլվել խմբի անդամների կատարած անհատական աշխատանքները:
4. ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից ՁԻԱՀ-ի, տուբերկուլոզի և մալարիայի դեմ պայքարի Գլոբալ հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ իրականացվող “Առողջապահական համակարգի հզորացում” դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում քիմիական նյութերի գնման գործընթացում արձանագրվել են դրանց՝ մատակարար կազմակերպությունների կողմից, ձեռք բերման և մատակարարման գների միջև էական տարբերություններ:
5. Ենթադրամաշնորհային հատկացումների հաշվին “ՀՀ ԱՆ ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ” ՓԲԸ-ի միջև 40,730.0 հազ. դրամի կնքված թվով երկու պայմանագրերով դեռևս 2012 թ. պետք է իրականացվեին առողջապահական համակարգի զարգացման հնգամյա ծրագրի ու երկու ենթառազմավարական ծրագրերի մշակման աշխատանքները, որոնցից 27.11.2014 թ. ընդունվել է միայն 9,000.0 հազ. դրամ արժեքով ՀՀ-ում առողջ ապրելակերպի խթանմանն ուղղված ռազմավարական ծրագիրը:

6. ՀՀ առողջապահական համակարգի զարգացման հնգամյա ծրագիրը բովանդակային և կառուցվածքային առումներով մշակվող փաստաթղթի ձևաչափին չհամապատասխանելու պատճառով՝ ԱՀԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի կողմից ներկայացված առաջարկությամբ վերափոխվել է հայեցակարգի, որը 2015 թ. դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ այդպես էլ չի ընդունվել:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ առողջապահության նախարարությանը՝

1. Միջոցներ ձեռնարկել Նախարարության կողմից իրականացվող դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում կատարված ծախսերի արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ:

ՀՀ առողջապահության նախարարության ԾԻԳ-ին՝

1. Ուսումնասիրել ԾԻԳ-ի կողմից “Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և վերահսկման” վարկային ծրագրի շրջանակներում նախատեսված սքրինինգների իրականացման գործում տեղի ունեցած թերակատարման պատճառները՝ հետազայում ապահովելով ԾԻԳ-ի կողմից իրականացվող վարկային ծրագրերի շրջանակներում նախատեսված աշխատանքների ու միջոցառումների ժամանակին կատարումը: Այդ նպատակով համակողմանիորեն ուսումնասիրել և կանխարգելել դրանց խոչընդոտող հնարավոր պատճառները:

2. Արագացնել խրախուսական ֆինանսավորման ներդրման փուլի հաշվարկների ճշգրտման գործընթացները՝ բացառելով հետազայում կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորման ծրագրով նախատեսված ծրագրի թերակատարումը:

3. Միջոցներ ձեռնարկել վարկային ծրագրերի շրջանակներում խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման շուրջ կնքվող պայմանագրերի և խորհրդատուների ամենամսյա հաշվետվությունների, այդ ծառայությունների ծավալների ծրագրավորման հետագա կատարելագործման ուղղությամբ:

“Վերահսկիչ պալատի մասին” ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ հոդվածի գ) կետի համաձայն՝ մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ: